

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 18817/2023
04.12.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића, Марије Терзић, Драгане Миросављевић и Добриле Страјина, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Миљан Филиповић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гж 13621/19 од 17.11.2022. године, у седници одржаној 04.12.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиље изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гж 13621/19 од 17.11.2022. године.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Београду Гж 13621/19 од 17.11.2022. године и пресуда Првог основног суда у Београду П 8233/17 од 23.04.2019. године тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужена да тужиљи на име накнаде материјалне штете исплати износ од 137.911,42 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиљи на име трошкова целокупног поступка плати 37.500,00 динара у року од 15 дана по пријему пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 8233/17 од 23.04.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиље да се обавезе тужена да јој на име накнаде материјалне штете исплати износ од 137.911,42 динара са законском затезном каматом од 10.12.2015. године до исплате као и да јој накнади трошкове парничног поступка са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужиља да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 6.000,00 динара.

Пресудом Вишег суда у Београду Гж 13621/19 од 17.11.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је, као неоснована, жалба тужиље и потврђена пресуда Првог

основног суда у Београду П 8233/17 од 23.04.2019. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против решења другостепеног суда којим је поступак правноснажно окончан, тужиле је изјавила благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као изузетно дозвољеној, на основу одредбе члана 404. став 1. Закона о парничном поступку, ради уједначавања судске праксе.

Одредбом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 10/23), прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија).

По оцени Врховног суда, у конкретном случају испуњени су услови за усвајање посебне ревизије због потребе уједначавања судске праксе, па је одлучено као у ставу првом изреке, на основу члана 404. став 2. ЗПП.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија тужиле основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, Више јавно тужилаштво у Београду је дана 16.09.2013. године донело наредбу о привременом одузимању од тужиле – путничког возила марке „Ford Fiesta“, рег. ознаке ... до коначне одлуке суда, због сумње да се радило о имовини која је проистекла из кривичног дела. Виши суд у Београду је решењем од 07.11.2013. године одбио захтев за привремено одузимање имовине проистекле из кривичног дела против више лица а између осталог и овде тужиле. Након тога, Виши суд у Београду је решењем Кв 229/15 од 24.03.2015. године у односу на овде тужилу, одбио приговор ВЈТ у Београду да се тужиле одузме предметно возило. Возило се привремено налазило на плацу Дирекције за управљање одузетом имовином а у периоду од 16.09.2013. до 12.10.2015. године, када је враћено тужиле. Вештачењем је утврђено да је вредност возила приликом одузимања била 221.444,55 динара, а приликом враћања тужиле његова вредност је била 171.730,40 динара. Трошкови транспорта за преузимање враћеног возила изнели су 67.363,82 динара, па је на такав начин тужиле причињена штета у износу од 137.911,42 динара.

При овако утврђеном чињеничном стању нижестепени судови су закључили да је тужбени захтев тужиле неоснован. Ово из разлога што нема основ за примену члана 172. ЗОО јер у радњи надлежног органа није било ни незаконитог и неправилног рада. Према Законнику о кривичном поступку регулисано је привремено одузимање предмета (чл. 147-151) због постојања сумње да је извршено кривично дело. Стога нема одговорности тужене за предметну материјалну штету. Тужиле је могла тражити штету само од извршиоца кривичног дела. Другостепени суд додатно закључује да је возило било смештено на плацу Дирекције за управљање одузетом имовином, иста има

својство правног лица, могла је бити странка у овом поступку па стога тужена није пасивно легитимисана нити је одговорна за штету.

По оцени Врховног суда, у нижестепеном поступку на правилно утврђено чињенично стање погрешно је примењено материјално право.

Према члану 172. став 1. ЗОО прописано је да правно лице одговора за штету који његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција. Члановима 147-151. Законика о кривичном поступку предвиђена је могућност привременог одузимања предмета и повраћај одузетих предмета у вези вођења кривичног поступка, а чл. 8. и 49. Закон о одузимању имовине проистекле из кривичног дела ближе опредељује обавезе Дирекције у поступању у таквим случајевима. Међутим, предметно возило је одузето по налогу ВЈТ у Београду сходно одредбама ЗКП. Али то не значи да се у таквим случајевима не треба понашати стручно уз правилну процену доказа и основаности сумње за неопходност одузимања предметног возила. Тужила је ослобођена да је извршила кривично дело а још у току истраге суд је одбио предлог ВЈТ за привремено одузимање возила. То указује да је постојао неправилан рад државног органа (ВЈТ), а одузета ствар се мора вратити у онаквом стању као када је била одузета. Тужили је штета причињена неправилним радом Вишег јавног тужилаштва у Београду, за чији рад тужена одговора по члану 172. ЗОО. Стога је неправилан закључак другостепеног суда да тужена није пасивно легитимисана већ Дирекција за управљање одузетом имовином јер Дирекција предметну ствар држи у име и за рачун тужене, а преко које тужена на тој ствари има посебну државину. Вештачењем је правилно утврђена висина штете коју је тужила претрпела због привременог одузимања спорног возила. Стога је тужена дужна да назначену штету накнади сходно цитираним прописима.

Због напред изнетог, Врховни суд је применом члана 416. став 1. ЗПП одлучио као у ставу другом изреке.

Одлука о трошковима поступка донета је на основу члана 165. став 2. у вези члана 153. став 1. и члана 154. ЗПП па су тужили признати следећи трошкови и то: за стручни састав тужбе 6.000,00 динара, за стручни састав поднеска 25.05.2018. године 6.000,00 динара, на име стручног састава за жалбу 12.000,00 динара и за састав ревизије 13.500,00 динара, што све укупно чини 37.500,00 динара. Остали трошкови нису признати јер нису опредељени по висини у смислу члана 163. став 2. ЗПП, а у списима предмета се не налази ни прецизирани трошковник након закључене расправе пред првостепеним судом.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић